

Integritet. To je u našoj prirodi.

Kodeks ponašanja

Sadržaj

Integritet. To je u našoj prirodi.

- 3** Poruka našeg predsedavajućeg i izvršnog direktora Huana R. Lusijana
- 4** Naša svrha i vrednosti
- 5** Naše lidersko ponašanje
- 6** Informacije o našem Kodeksu
- 7** Naše odgovornosti
- 8** Dobri izbori
- 9** Iznošenje sumnje
- 10** Odmazda

Pozitivan uticaj na naše zaposlene

- 12** **Bezbedni smo**
Zdravlje, bezbednost i sigurnost
- 14** **Inkluzivni smo**
Različitost, jednakost i inkluzija
- 16** **Pokazujemo poštovanje**
Diskriminacija, uznemiravanje i jednake prilike
- 18** **Štitimo ono što je lično**
Privatnost i zaštita podataka

Pozitivan uticaj u našem poslovanju

- 20** **Postižemo izvrsnost**
Kvalitet i bezbednost proizvoda
- 22** **Imamo integritet**
Knjige i evidencije / interne kontrole
Saradnja sa revizorima i istražiteljima
- 24** **Poštujemo zakon**
Pošteno nadmetanje i pošteno postupanje
Borba protiv korupcije
Rad sa klijentima iz državnih organa
Borba protiv pranja novca
Međunarodna trgovina
Insajderska trgovina
- 37** **Transparentni smo**
Sukobi interesa
Poslovni pokloni i reprezentacija
- 40** **Preuzimamo odgovornost**
Čuvanje sredstava kompanije
Poverljive informacije
Intelektualna svojina
Bezbednost informacija i IT bezbednost
- 42** **Komuniciramo jasno i obazrivo**
Interna i eksterna komunikacija
Društveni mediji
- 45** **Primenjujemo timski rad**
Rad sa trećim licima

Pozitivan uticaj u globalnoj zajednici

- 48** **Brinemo o drugima**
Ljudska prava
- 50** **Čuvamo životnu sredinu**
Ekološka održivost
- 52** **Dobri smo građani**
Dobrotvorne aktivnosti
Političke aktivnosti

Korisni resursi

- 55** **Politike**
- 56** **Dodatni resursi**
- 56** **Linija za pomoć kompanije ADM**
- 56** **Ključni kontakti**
- 57** **Administracija**

Indeks

Integritet. To je u našoj prirodi.

Poruka našeg predsedavajućeg i izvršnog
direktora Huana R. Lusijana

Naša svrha, vrednosti i naše lidersko ponašanje

Informacije o našem Kodeksu

Naše odgovornosti

Dobri izbori

Iznošenje sumnje

**Integritet.
To je u našoj
prirodi.**

Poruka našeg predsedavajućeg i izvršnog direktora Huana R. Lusijana

Kao prvoklasna globalna kompanija koja se bavi ishranom, upravljanjem lancem snabdevanja i poljoprivrednom proizvodnjom, kompanija ADM omogućava pristup održivoj ishrani za ljude i životinje širom sveta. Mi otključavamo snagu prirode da bismo pronašli revolucionarna rešenja koja doprinose zdravijem životu. Mi smo inovator u zameni proizvoda koji se zasnivaju na naftnim derivatima i lider u održivosti.

Svrha kompanije ADM je da „*Otključamo snagu prirode da bismo obogatili kvalitet života.*“ Uz ovu ključnu svrhu dolazi i odgovornost: moramo da se postaramo da ispunjavamo duboko ukorenjenu posvećenost kompanije ADM i da poštujemo najviše standarde integriteta i etičkog poslovnog ponašanja. Naš Kodeks – *Integritet. To je u našoj prirodi.* – predstavljen na predstojećim stranicama i osmišljen je da nam bude vodič u poslovnim aktivnostima, gde god da se nalazimo. Pokazuje nam kako da poslujemo etički, u skladu sa zakonom i u skladu sa vrednostima i kulturom integriteta naše Kompanije.

Kodeks nam takođe govori kome da se obratimo kada imamo pitanja ili nedoumice ili želimo da prijavimo nešto. Od svakog od nas se očekuje da prijavimo kršenje našeg Kodeksa. Da biste to uradili, možete da se obratite bilo kom resursu navedenom u odeljcima „Iznošenje sumnje“ i „Korisni resursi“. Nemojte da zaboravite, kompanija ADM neće tolerisati odmazdu protiv vas zbog prijavljivanja neprikladnog ponašanja ili zabrinutosti. Važno je da svako od nas zna i poštuje slovo, ali i duh našeg Kodeksa ponašanja. Ako živite u skladu sa našim vrednostima i poštujemo naš Kodeks, pomoći ćete nam da nastavimo da postizemo prave rezultate, na pravi način.

JUAN R. LUSIJANO

Huan R. Lusijano
Predsedavajući i izvršni direktor

Naša svrha i vrednosti

Naša svrha

Da otključamo snagu prirode,
da obogatimo kvalitet života.

Naše vrednosti

Naše osnovne vrednosti iskazuju šta očekujemo od sebe i drugih. One su temelj za sve što radimo u kompaniji ADM.

Imajte integritet

Budite otvoreni i iskreni.

Pokažite poštovanje

Prema svima i svemu se ophodite pažljivo i sa uvažavanjem.

Ostvarite izvrsnost

Budite odlični u tome što radite i nastavite da napredujete.

Budite snalažljivi

Pronađite rešenja na pravi način.

Primenjujte timski rad

Zajedno idite do uspeha.

Preuzimanje odgovornosti

Ovladajte. Uradite. Ne odustajte.

Naše leadersko ponašanje

Bez obzira na to da li rukovodimo zaposlenima ili projektima, svako od nas ima mogućnost da ostvari pozitivan uticaj na našu kulturu postavljanjem primera i modelovanjem ovog ponašanja.

Mi smo vlasnici

Efikasno komuniciramo i prevodimo viziju i strategiju kompanije ADM u jasne svakodnevne prioritete. Anticipiramo trendove na tržištu i oblikujemo našu budućnost kroz inovacije. Okrenuti smo klijentima i uspostavljamo čvrste odnose. Preuzimamo odgovornost i smatramo sebe i druge odgovornim za rezultate.

Kontinuirano učimo

Preuzimamo ličnu odgovornost za sopstveni razvoj. Učimo iz uspeha i neuspeha; ta saznanja nam pomažu da ojačamo. Mi vodimo preduzeće i koristimo učenje za unapređenje poslovanja kompanije ADM.

Pomažemo jedni drugima da napredujemo

Mi smo jedna kompanija ADM i osnažujemo kolege i kolegice kroz poštovanje i timski rad. Imamo izraženu svest o sebi i razumemo sopstveni uticaj na druge. Kontinuirano podučavamo, dajemo povratne informacije i priznanje da bismo oslobodili potencijal timova u cilju ostvarivanja profesionalnih i ličnih ciljeva. Agilni smo i efikasno vodimo promene kroz empatiju, uticaj i komunikaciju. Slavimo naše pobjede, bilo da su velike ili male.

Stvaramo okruženje za različitost, jednakost i inkluziju koje nas osnažuje

Razvijamo poverenje i stvaramo otvoreno i psihološki bezbedno okruženje u kom svako može da bude ono što jeste. Pažljivo slušamo i otvoreni smo za različita mišljenja prilikom donošenja odluka; razlike nas osnažuju. Razmišljamo globalno.

Informacije o našem Kodeksu

U kompaniji ADM verujemo u ostavljanje pozitivnog uticaja i vođenje primerom, postavljanje globalnog standarda za dobro poslovanje koji će druge kompanije u našoj industriji pratiti. Naše vrednosti i naš Kodeks ponašanja („Kodeks“) ilustruju šta poslovanje sa integritetom znači za nas, bez obzira na to gde se nalazimo.

Iako možda ne pokriva svaku moguću situaciju sa kojom možemo da se susretamo, naš Kodeks, zajedno sa politikama naše Kompanije, daje nam smernice za sledeće:

- **Postupanje sa integritetom**
- **Poštovanje važećih zakona, pravila i propisa koji uređuju naše poslovanje**
- **Kome se treba obratiti za dodatne informacije, savet i smernice kada nam je to potrebno**
- **Iznošenje sumnje ako primetimo nešto što nije u skladu sa našim vrednostima ili ovim Kodeksom**

Naš Kodeks važi za sve zaposlene, službenike, direktore, radnike po ugovoru i zastupnike kompanije ADM, naše odseke i povezana društva u svim zemljama (kolektivno, u ovom dokumentu, „ADM“ ili „Kompanija“). Od naših dobavljača, poslovnih partnera i svih drugih koji rade u ime naše Kompanije da poštuju principe navedene u našem Kodeksu i u dokumentu [Očekivanja od dobavljača](#).

Imajte na umu da kršenje Kodeksa takođe može da predstavlja i kršenje zakona i može da ima ozbiljne posledice po našu Kompaniju i uključene pojedince. Kršenja našeg Kodeksa ili politika Kompanije mogu dovesti do disciplinske mere koja može da obuhvati i prekid zaposlenja (otkaz).

Teme za razmišljanje

P

Šta bi trebalo da radim ako postoji neslaganje između onoga što piše u našem Kodeksu i zakona ili običaja u zemlji u kojoj radim?

O

Najbolji pristup je da pratite stroži standard. Ako niste sigurni šta bi trebalo da uradite, obratite se pravnoj službi ili timu za usaglašenost i zatražite smernice.

Naše odgovornosti

Uspostavljanje kulture integriteta zahteva posvećenost svakog od nas da:

- Budemo otvoreni i iskreni i da se prema svima i svemu ophodimo pažljivo i sa uvažavanjem
- Pročitamo, razumemo i poštujemo naš Kodeks ponašanja
- Poštujemo Kodeks i sve zakone ili politike Kompanije koje se odnose na naš rad
- Završimo sve potrebne obuke da bismo u potpunosti razumeli šta se od nas očekuje
- Nađemo rešenja na pravi način tako što ćemo zatražiti savet od menadžera ili tima za usaglašenost ako imamo neko pitanje
- Budimo odgovorni i držimo sebe i druge odgovornima i ne ćutimo ako primetimo nešto što deluje pogrešno
- U potpunosti sarađujemo tokom istrage eventualnog kršenja Kodeksa, naših politika ili zakona

Lideri imaju dodatnu odgovornost da drugima budu model naših vrednosti i liderskog ponašanja i da:

- Jasno saopšte očekivanja za postupanje sa integritetom u svemu što radimo
- Pomognu drugima da napreduju kroz pružanje obuke koja im je potrebna za efikasno obavljanje posla u skladu sa politikama Kompanije i da rukovode uz poštovanje i empatiju
- Slave različitost i promovišu inkluzivno radno mesto u kom se svi zaposleni osećaju cenjeno i u kom mogu da ostvare svoj maksimum
- Stvore okruženje otvorenosti i poverenja koje omogućava zaposlenima da se osećaju bezbedno i iznesu sumnju ili postavbe pitanja i iznesu zabrinutost bez straha od odmazde
- Blagovremeno i adekvatno odgovore na iznetu zabrinutost i da nikada ne preduzimaju bilo koji oblik odmazde, ili da dozvole odmazdu, protiv bilo koga ko je postavio pitanje ili izneo zabrinutost

Dobri izbori

Naša svrha i naše vrednosti vode naše ponašanje i služe kao temelj za donošenje odluka. Izbori koje donosimo svakodnevno reflektuju ko smo mi kao organizacija i kao pojedinci. Pravi izbor možda neće uvek biti jasno uočljiv, zato je važno da se osećamo slobodno da postavimo pitanja i zatražimo savet kada se susretnemo sa teškom odlukom.

Ako potvrdno odgovorite na sva ova pitanja, verovatno ćete doneti pravi izbor. Ako na bilo koje od ovih pitanja odgovorite odrično, zastanite, razmislite i zatražite savet od menadžera ili tima za usaglašenost pre nego što preduzmete bilo šta.

Kada govorimo o pravom izboru, uzmite u obzir ova pitanja:

Iznošenje sumnje

Iznošenje sumnje o potencijalnom kršenju Kodeksa, politika Kompanije ili zakona je pravi izbor i to je obavezno. Što pre saznamo za problem, pre ćemo moći da ga rešimo, smanjimo potencijalnu štetu i postupamo u skladu sa našom posvećenosti kulturi integriteta.

Ohrabrujemo vas da se obratite direktno nadređenom ili menadžeru, ali pitanja ili zabrinutost takođe možete da iznesete sledećim resursima:

- Bilo kom nadređenom ili menadžeru
- Predstavnicima ljudskih resursa
- Timu za usaglašenost ili pravnoj službi
- Timu za globalnu bezbednost
- Liniji za pomoć kompanije ADM

Linija za pomoć kompanije ADM je poverljivo i anonimno (ako lokalni zakon to dozvoljava) sredstvo za postavljanje pitanja ili iznošenje zabrinutosti na lokalnom jeziku 24 sata dnevno, 7 dana u nedelji, putem interneta ili telefona.

Napomena: Kontakt podaci tima za usaglašenost i uputstva za korišćenje linije za pomoć kompanije ADM nalaze se u odeljku „Korisni resursi“ ovog Kodeksa.

Odmazda

Teme za
razmišljanje

P Primitio sam nešto na poslu za šta sam prilično siguran da predstavlja kršenje našeg Kodeksa ponašanja, ali ne želim da se mešam jer ne želim da me dožive kao nekoga ko izaziva probleme. Znam da i drugi znaju za to, tako da sam siguran da će neko prijaviti slučaj. To nije moja odgovornost, zar ne?

O Ne. Svako od nas je odgovoran da iznese sumnju ako smatra da nešto predstavlja kršenje zakona, našeg Kodeksa ili drugih politika Kompanije. Drugi možda nemaju hrabrosti da iznesu svoj problem. Čak i ako niste lično uključeni u slučaj, ako ne iznesete sumnju ili slučaj nekome ko može da preduzme odgovarajuće mere, propustićemo priliku da zaštitimo Kompaniju i jedni druge.

Nećemo tolerisati odmazdu protiv bilo koga ko iznese sumnju u dobroj nameri. Podnošenje prijave „u dobroj nameri“ znači da je vaša prijava poštena, iskrena i kompletna, koliko je vama poznato, čak i ako se ispostavi da je prijava neosnovana. Ako mislite da ste vi ili neko drugi žrtva odmazde zbog iznošenja sumnje ili učestvovanja u istrazi, trebalo bi da se obratite timu za usaglašenost ili pravnoj službi ili iznesite sumnju putem [linije za pomoć kompanije ADM](#).

P Nedavno sam izneo zabrinutost o nečemu što sam video da se dešava na poslu, za šta mi se učinilo da predstavlja kršenje Kodeksa. Od tada se prema meni ophode drugačije. Ranije sam na ručak redovno išao sa kolegama, ali sada niko ne želi da ide sa mnom. Znam da Kompanija zabranjuje odmazdu protiv bilo koga ko iznese zabrinutost, ali nisam siguran da li ovo što mi se dešava može da se posmatra kao odmazda. Šta se smatra odmazdom?

O *Odmazda* može da bude bilo koje štetno ponašanje protiv osobe koja je iznela zabrinutost ili je učestvovala u istrazi Kompanije o neprikladnom ponašanju. Može da uključuje izopštavanje ili uznemiravanje osobe, pretnje da bi se ona zastrašila ili preduzimanje mera u pogledu zaposlenja protiv nje zbog prijave ili učestvovanja u istrazi. Ako mislite da neko vrši odmazdu protiv vas, trebalo bi da iznesete zabrinutost svom menadžeru, predstavniku ljudskih resursa ili timu za usaglašenost.

Za još primera i smernica

[KLIKNITE OVDE](#)

Pozitivan uticaj na naše zaposlene

Bezbedni smo

Inkluzivni smo

Pokazujemo poštovanje

Štitimo ono što je lično

Bezbedni smo

Zdravlje, bezbednost i sigurnost

Naša posvećenost zdravlju i dobrobiti ogleda se u našoj deljenoj posvećenosti održavanju bezbednog, sigurnog i zdravog radnog mesta.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da znamo i poštujemo zakone i propise o zdravlju, bezbednosti i životnoj sredini, kao i politike i procedure Kompanije
- Ne smemo da poslujemo u ime kompanije ADM, ili da zamolimo nekog drugog da to učini, ako to ne može da se obavi bezbedno
- Moramo da nastojimo da broj povreda i bezbednosnih incidenata bude nula
- Ne smemo da radimo pod uticajem alkohola, kanabisa, droge ili zloupotrebljenih lekova koji se prodaju bez recepta ili na recept
- Moramo da održavamo okruženje bez maltretiranja, nasilja, pretnji nasiljem i oružja
- Moramo da delimo ideje i radimo zajedno u cilju razvoja bezbednih poslovnih praksi
- Moramo da iznesemo sumnju ako primetimo potencijalno nebezbedne uslove ili ponašanje koje može da predstavlja rizik po zdravlje, bezbednost ili sigurnost naših kolega ili radnog mesta

Odgovorno konzumiranje alkohola može da bude dozvoljeno na određenim događajima koje sponzoriše Kompanija ili prilikom organizovanja reprezentacije za klijente, kao što su poslovne večere. U tim slučajevima prihvatljivo je samo legalno, umereno konzumiranje, i moramo da preduzmemo odgovarajuće mere da bismo osigurali da mi, i drugi u našoj grupi, bezbedno stignemo kući.

Resursi

- [Politika o životnoj sredini, zdravlju i bezbednosti](#)
- [Politika o standardima ključnim za život](#)
- [Politika o pretnjama i nasilju na radnom mestu](#)

! BEZBEDNO

Ili Ne Radimo

Teme za razmišljanje

P

Primetio sam da jedan od kolega ne nosi obaveznu ličnu zaštitnu opremu (LZO) dok je radio u postrojenju. Kada sam mu to rekao, on se požalio da mu je neudobno i da smatra da to nije potrebno. Šta bi trebalo da uradim?

O

Trebalo bi podsetite kolege na važnost nošenja obavezne LZO koja ih štiti od potencijalne povrede. Trebalo bi da razgovarate i sa nadređenim. Važno je da iznesete sumnju o bilo čemu što može da poveća mogućnost povrede ili što može da doprinese nebezbednim radnim uslovima.

Za još primera i smernica

KLIKNITE OVDE

Inkluzivni smo

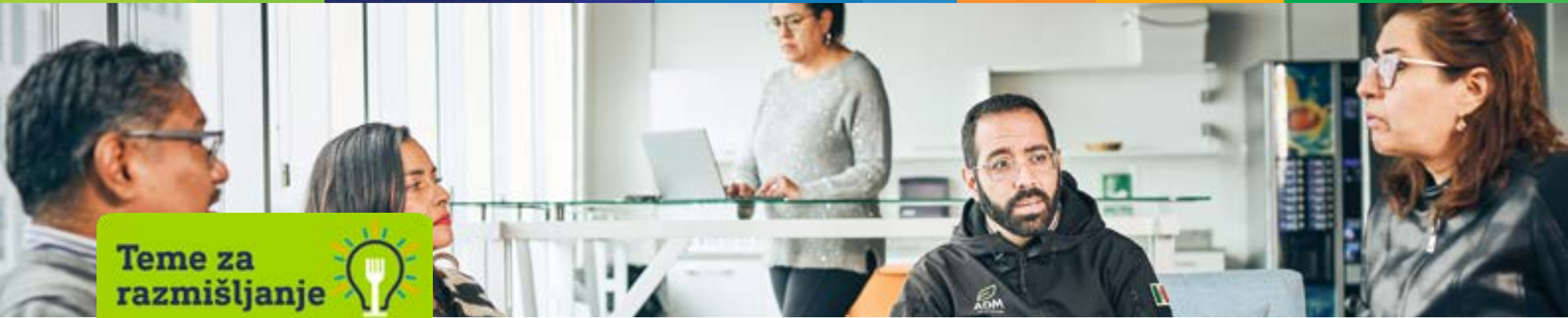
Različitost, jednakost i inkluzija

Verujemo da je raznolik tim osnažen tim i da nas inkluzivna kultura ojačava i omogućava nam da kultiviramo inovaciju koja je ključna za naš uspeh.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da prihvatimo različitost rase, roda, seksualnog identiteta, etničkog, ekonomskog i obrazovnog profila, iskustva, perspektiva i interesovanja
- Svim trenutnim i potencijalnim kolegama moramo da damo jednake prilike prilikom donošenja odluka o regrutovanju, zapošljavanju, obučavanju, dodeljivanju radnih zadataka, unapređivanju, kompenzaciji ili bilo kom drugom uslovu ili stanju zaposlenja
- Moramo pažljivo da slušamo i da omogućimo različita mišljenja prilikom donošenja odluka
- Moramo da radimo zajedno da bismo napravili otvoreno, psihološki bezbedno okruženje u kom se svako oseća slobodno da bude ono što jeste i da ostvari svoj maksimum

Teme za razmišljanje

P Šta naša posvećenost različitosti, jednakosti i inkluziji znači u našem svakodnevnom poslovanju?

O Verujemo da je raznolik tim osnažen tim, zato smo uspostavili procedure u celom životnom ciklusu zaposlenih da bismo osigurali jednake prilike za sve:

- Posvećeni smo različitim listama talenata i panelima za intervju u toku procesa zapošljavanja
- Vodimo računa da prilikom provere i izbora kandidata rešavamo i smanjujemo nesvesnu pristrasnost
- Pružamo specijalizovane programe mentorstva u cilju pružanja podrške razvoju karijere
- Imamo namenski program za talente da bismo osigurali da pružamo punu podršku napredovanju kolega iz nedovoljno zastupljenih sredina

P Imamo novu osobu u našem timu koja potiče iz veoma drugačije sredine. Mislim da njena jedinstvena perspektiva zaista doprinosi našim razgovorima, ali primećujem da je neke osobe ignorišu ili odbacuju njene ideje, a da pritom i ne pokušaju da ih razumeju. Ne želim da se ona oseća obeshrabreno. Šta bi trebalo da uradim u vezi sa tim?

O Verujemo da različite ideje i mišljenja doprinose inovaciji, zbog toga je važno da svako oseća da se njegov doprinos ceni. Ohrabrujemo vas da podržite tu osobu na sastancima i da ohrabrite druge da je saslušaju tako što ćete ih podsetiti na našu posvećenost različitosti, jednakosti i inkluziji. Ako vam je neprijatno da to uradite, zatražite savet i smernice od predstavnika ljudskih resursa.

Za još primera i smernica

[KLIKNIITE OVDE](#)

Pokazujemo poštovanje

Diskriminacija, uznemiravanje i jednake prilike

Pokazujemo poštovanje tako što se prema svima i svemu ophodimo pažljivo i sa uvažavanjem. Pomažemo jedni drugima da napredujemo tako što stvaramo okruženje u kom nema diskriminacije i uznemiravanja, u kom naše kolege mogu da se razvijaju i budu uspešne.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Ne smemo da vršimo diskriminaciju na osnovu rase, boje kože, veroispovesti, pola, rodnog identiteta, nacionalnog porekla, invaliditeta, starosti, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili bilo koje druge karakteristike koja je zaštićena zakonom
- Ne smemo da učestvujemo ili da tolerišemo neželjeno ponašanje (seksualno ili neseksualno), bilo da je u pitanju verbalno, fizičko ili vizuelno, koje može da bude zastrašujuće, uvredljivo, omalovažavajuće ili koje stvara neprijateljsko ili uznemiravajuće radno okruženje

Teme za razmišljanje

Iako definicija termina **uznemiravanje** može da se razlikuje između lokacija, uopšteno se odnosi na neželjeno ponašanje u vezi sa zakonom zaštićenim karakteristikama osobe koje stvara neprijateljsko ili uznemiravajuće radno okruženje. Uznemiravanje može da bude verbalno, fizičko ili vizuelno. Može da bude seksualne ili neseksualne prirode. Primeri uključuju: uvrede, pogrdne reči, pretnje, zastrašivanje, psovke, uvredljive šale ili vizuelno prikazivanje, neželjeno dodirivanje, seksualno flertovanje, udvaranje ili predlog. Svako od nas ima odgovornost da spreči uznemiravanje na radnom mestu. Nemojte ćutati ako ikada doživite, primetite ili posumnjate na ponašanje koje krši našu posvećenost radnom mestu koje odiše poštovanjem.

Resursi

- [Politika o zabrani uznemiravanja](#)

P

Jedan kolega me često vređa, a onda se okrene i kaže „samo se šalim“. To traje već dugo i zaista mi smeta. Da li preterujem ako iznesem svoju zabrinutost zbog toga?

O

Ne, vi ne preterujete. Ako vam to smeta ili ako vas ometa u obavljanju posla, trebalo bi da iznesete zabrinutost kako bi slučaj mogao adekvatno da se reši.

P

Verujem da kvalifikovana osoba nije dobila poziciju zbog svoje rase. Pošto ja e učestvujem u procesu zapošljavanja, da li jednostavno treba da ignorišem to?

O

Ne. Trebalo bi da iznesete zabrinutost da bi se proverilo da li je u procesu zapošljavanja postojala diskriminacija. Ako se diskriminacija zaista dogodila, to predstavlja kršenje naše politike i zakona.

Za još primera i smernica

[KLIKRITE OVDE](#)

Štitimo ono što je lično

Privatnost i zaštita podataka

Svako od nas je jedinstven i podaci o nama su lični. Ako kažemo šta radimo sa ličnim podacima i ako radimo to što kažemo, stvaramo poverenje svuda gde poslujemo. Odgovornu upotrebu podataka osiguravamo tako što poštujemo sve važeće zakone o privatnosti i zaštiti podataka.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da koristimo samo one lične podatke koji su potrebni za naše poslovne svrhe i moramo da ih izbrišemo nakon ispunjavanje tih svrha
- Moramo da budemo promišljeni i odgovorni u vezi sa načinom na koji štitimo i delimo lične podatke korišćenjem razumnih bezbednosnih mera za sprečavanje gubitka, zloupotrebe ili neovlašćenog pristupa
- Blagovremeno moramo da prijavimo sve moguće povrede bezbednosti podataka (neovlašćeni pristup ili otkrivanje) kancelariji za globalnu privatnost podataka

Resursi

- [Politika o privatnosti podataka](#)

Teme za
razmišljanje

Lične informacije ili podaci uključuju sve informacije koje razumno mogu da se koriste za identifikovanje, stupanje u kontakt ili lociranje pojedinca, direktno ili indirektno. Neki primeri uključuju, između ostalog, brojeve telefona, imejl adrese, bankovne ili finansijske informacije, identifikacione brojeve koje izdaju državni organi, zdravstvene informacije, biometrijske podatke, rasu i etničku pripadnost. Ne zaboravite, ono što se podrazumeva ličnim informacijama razlikuje se između zemalja. Ako niste sigurni, zatražite savet od tima za privatnost putem adrese DataPrivacy@adm.com.

Za još primera i smernica

KLIKNITE OVDE

Pozitivan uticaj u našem poslovanju

Postižemo izvrsnost

Imamo integritet

Poštujemo zakon

Transparentni smo

Preuzimamo odgovornost

Komuniciramo jasno i obazrivo

Primenjujemo timski rad

Postižemo izvrsnost

Kvalitet i bezbednost proizvoda

Svakog dana, širom sveta, isporučujemo proizvode i pružamo usluge visokog kvaliteta čime pokazujemo našu posvećenost izvrsnosti. Izvrsnost postižemo tako što smo odlični u tome što radimo i tako što se trudimo da neprekidno napredujemo.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da znamo i poštujemo pravila, propise, politike i procedure o kvalitetu i bezbednosti hrane koje važe za naše proizvode
- Dosledno moramo da pružamo odličnu uslugu našim klijentima
- Moramo da razumemo kako naši postupci mogu direktno da utiču na bezbednost i kvalitet naših proizvoda i usluga, uključujući hranu koju konzumiraju naše porodice i naši klijenti
- Moramo da tražimo načine za kontinuirano napredovanje
- Odmah moramo da prijavimo ako primetimo nešto što ne zadovoljava naše standarde

Resursi

- [Politika o bezbednosti i kvalitetu hrane](#)
- [Sistem za upravljanje kvalitetom i bezbednošću hrane](#)
- [Kvalitet u kompaniji ADM](#)

Teme za razmišljanje

Naš program bezbednosti i kvaliteta hrane izgrađen je na tri stuba:

Postizanje
bezbednosti hrane
koja je najbolja u klasi

Održavanje
kulture kvaliteta

Korišćenje inovacije
i tehnologije

P Mislim da sam video da je nešto upalo u proizvod koji je proveravao kolega. Kada sam mu rekao to, on se nije zabrinuo i otišao je dalje. Nisam siguran šta sam video, ali se brinem da je proizvod možda kontaminiran. Šta bi trebalo da uradim?

O Trebalo bi da odmah prijavite incident svom menadžeru ili nadređenom. Na taj način, svi kontaminirani proizvodi mogu odmah da se stave na čekanje i incident može da se istraži.

Za još primera i smernica

[KLIKNITE OVDE](#)

Imamo integritet

Knjige i evidencije / interne kontrole

Naša vrednost „integritet“ znači da smo iskreni i pošteni u svemu što radimo, uključujući tačno i blagovremeno vođenje poslovnih knjiga i evidencije. Naše knjige i evidencija predstavljaju osnovu za donošenje razumnih poslovnih odluka i za osiguranje integriteta finansijskih izveštaja i informacija koje objavljujemo javno.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo kompletno, tačno i blagovremeno da vodimo poslovne knjige i evidencije u vezi sa našim područjem odgovornosti
- Moramo da poštujemo sve interne kontrole i primenljive računovodstvene politike i pravne ili regulatorne zahteve
- Moramo da poštujemo našu politiku za upravljanje evidencijom u vezi sa pravilnim čuvanjem i uništavanjem dokumenata Kompanije
- Moramo da sarađujemo sa internim i eksternim revizorima, istražiteljima ili regulatorima
- Kontroloru ili timu za usaglašenost moramo brzo da prijavimo svaku stvarnu ili potencijalnu računovodstvenu ili revizorsku grešku ili nepravilnost, ili kršenje internih kontrola

Resursi

- [Politika o upravljanju evidencijom](#)
- [Politika o suzbijanju korupcije](#)

Svako ko namerno pogrešno prikaže ili falsifikuje informacije u našim knjigama i evidencijama, ili ko pomogne drugom licu u tome, učestvuje u prevari. Prevarantska aktivnost se kosi sa zakonom i našim Kodeksom ponašanja, a može da dovede do krivične odgovornosti uključenih lica.

Ako dođe do istrage državnih organa, lokalno rukovodstvo pre toga mora da se obrati timu za usaglašenost.

Ako znate da neki dokumenti u vašem posedu mogu da budu korisni za tužbu ili istragu državnih organa, nemojte da menjate, krijete ili uništite bilo koji od tih dokumenata.

Teme za razmišljanje

P Ako ne radim u finansijama ili računovodstvu, da li treba da me brine tačnost naših knjiga i evidencije?

O Da. Pored naših finansijskih izveštaja, evidencija može da bude sve dokumentuje poslovnu aktivnost, odluku ili transakciju, kao što su dokumenti o platnom spisku, evidencija radnih sati, evidencije merenja i učinka, evidencije klijenata i dobavljača i evidencije dizajna i inženjeringa. Svi imamo obavezu da se postaramo da informacije koje upisujemo u sve evidencije Kompanije budu kompletne, tačne, blagovremene i razumljive.

P Jedan od mojih kolega se obavezao da kod jednog dobavljača potroši 30.000 dolara za usluge tokom sledeće godine. Pošto mu je odobreno samo 25.000 dolara, pitao me je da napravim dve porudžbenice umesto jedne kako bi izbegao traženje odobrenja. Da li je to u redu?

O Ne, ovakav postupak bi omogućio vašem kolegi da prekrši važne interne kontrole koje su uspostavljene da bi se osiguralo da sve transakcije imaju odgovarajuće odobrenje. Trebalo bi da mu objasnite to i da razgovarate sa menadžerom da biste se postarali da se to ne ponovi.

Za još primera i smernica

[KLIKNITE OVDE](#)

Poštujemo zakon

Svako od nas je odgovoran da zna, razume i poštuje zakone i propise koji uređuju posao koji obavljamo u ime Kompanije. Iako u ovom Kodeksu ne možemo da pokrijemo sve zakone koji se odnose na naše poslovanje, uključili smo one koji su najvažniji da ih razumemo. Ovi zakoni mogu da budu komplikovani i mogu da se razlikuju između zemalja. Ako imate neko pitanje ili zabrinutost oko toga šta je ispravno, zatražite savet od pravne službe ili tima za usaglašenost pre nego što uradite bilo šta.

Poštujemo zakon

Pošteno nadmetanje i pošteno postupanje

Od nas se očekuje da se nadmećemo agresivno za poslovanje i prilike za prodaju, ali to uvek moramo da radimo na pravi način. To znači da moramo da se nadmećemo pošteno na tržištu i moramo da poštujemo sve zakone koji podstiču slobodno i pošteno nadmetanje. Ovi zakoni, koji se nazivaju zakoni o zaštiti konkurencije ili zakoni o suzbijanju monopola, razlikuju se između zemalja, ali uopšteno zabranjuju aktivnosti koje mogu da ograniče konkurenciju.

Uvek moramo da budemo izuzetno oprezni pri interakciji sa konkurencijom kako se ne bi stvorio utisak da učestvujemo u bilo kakvom neprimerenom razgovoru ili dogovoru. Čak i privid kršenja zakona o konkurenciji može da bude problem.

Nikako ne smemo da sklopimo formalni ili neformalni sporazum sa klijentima, dobavljačima ili drugim poslovnim partnerima kojim se nepošteno ograničava konkurencija ili da učestvujemo u drugom nasilnom ponašanju.

Uvek moramo da primenjujemo poštene i etičke prodajne i marketinške prakse. To znači da iskreno naglašavamo kvalitet naših proizvoda i usluga i da nikada ne govorimo ništa lažno, omalovažavajuće ili obmanjujuće o našim konkurentima ili njihovim proizvodima ili uslugama.

Možemo na odgovarajući način da prikupimo informacije o konkurenciji koje su javno dostupne ili su nam dostavljene na drugi adekvatan način. Nikako ne smemo da pokušamo da prikupimo poverljive ili zaštićene informacije konkurenta direktno ili korišćenjem protivzakonitih ili neetičkih praksi.

Kršenje zakona o zaštiti konkurencije i zakona o suzbijanju monopola može da prouzrokuje krivične kazne i značajnu građanskopravnu štetu za Kompaniju i uključene pojedince, te zbog toga, ako imate neko pitanje, zatražite smernice od tima za usaglašenost.

Resursi

- [Politika o suzbijanju monopola i zaštiti konkurencije](#)
- [Politika o oglašavanju i promociji](#)

**Teme za
razmišljanje**

Šta treba činiti:

- ✓ Nadmećite se agresivno, ali pošteno
- ✓ Poslušajte na osnovu istinitih i tačnih izjava o kvalitetu naših proizvoda i usluga
- ✓ Prikupite informacije o konkurenciji dobrim radom, a ne protivzakonitim ili neetičkim praksama

Šta ne treba činiti:

- ✗ Razgovarati sa konkurentom o cenama, tržištima, teritoriji, proizvodnji ili informacijama o klijentima
- ✗ Reći bilo šta lažno ili obmanjujuće o našim proizvodima i uslugama ili proizvodima i uslugama naše konkurencije
- ✗ Dogovoriti nešto što bi moglo da se protumači kao da ograničava konkurenciju

Poštujemo zakon

Borba protiv korupcije

Posvećeni smo poslovanju sa integritetom i radu u cilju sprečavanja mita i korupcije širom sveta. Kao globalna kompanija, mi poštujemo zakone o suzbijanju korupcije u svakoj zemlji u kojoj poslujemo.

Nikada nikome ne nudimo, ne dajemo i ni od koga ne primamo ništa vredno sa ciljem da pribavimo nepoštenu poslovnu prednost ili da neprimereno utičemo na neku poslovnu odluku. Da bismo osigurali integritet i transparentnost u našim knjigama i evidenciji, vodimo računa da sva plaćanja i transakcije budu tačno opisane i pravilno evidentirane.

U nekim situacijama državni službenici na nižem nivou mogu tražiti plaćanje radi ubrzanja procesa, ili „podmazivanje“, da bi sproveli ili ubrzali rutinske, nediskrecione postupke državnih organa. Iako plaćanje radi ubrzanja procesa može da bude zakonito na određenim lokacijama na kojima poslujemo, mi smo izrazito protiv toga. Morate da dobijete odobrenje tima za usaglašenost pre nego što ponudite, obećate, odobrite ili izvršite takvo plaćanje, bez obzira na to koliko je iznos mali.

Ova pravila takođe važe za sve koji postupaju ili posluju u naše ime, kao što su konsultanti, zastupnici, predstavnici, podizvođači i partneri u zajedničkom ulaganju. Jednostavno je – ako mi ne smemo to da radimo, ne smeju ni oni. Moramo da budemo temeljni pri odabiru poslovnih partnera koji poštuju naše standarde za poslovanje u skladu sa zakonom jer možemo da budemo odgovorni za njihove postupke.

Ako ikada posumnjate da je izvršeno podmićivanje, nezakonita naknada ili drugo zabranjeno plaćanje, odmah obavestite menadžera i tim za usaglašenost.

Resursi

- [Politika o suzbijanju korupcije](#)
- [Centar resursa za suzbijanje korupcije](#)
- [Obrazac zahteva za nagrađivanje i prijem državnih službenika](#)

Teme za razmišljanje

P

Ko se smatra državnim ili javnim službenikom?

O

Prema zakonu, državni ili javni službenik ima širok opis i uključuje sledeće:

- Službenici i zaposleni na bilo kom nivou vlasti
- Funkcioneri političkih partija ili kandidati za funkciju
- Zaposleni javnih međunarodnih organizacija (kao što su Ujedinjene nacije)
- Zaposleni u entitetima koji su pod kontrolom ili u vlasništvu države
- Članovi porodice bilo kog lica navedenog iznad

P

Mogu li da dam poklon zaposlenom u državnom sektoru?

O

Za interakcije sa državnim službenicima važe posebna pravila. Morate da dobijete odobrenje tima za usaglašenost korišćenjem obrasca zahteva za nagrađivanje i prijem državnih službenika pre nego što date poklon, organizujete obrok ili reprezentaciju bilo koje vrednosti za državnog službenika.

P

Šta se smatra mitom?

O

„Mito“ se definiše kao bilo šta vredno što se da ili ponudi sa namerom vršenja uticaja na primaoca kako bi on postupio u korist zaposlenog ili neke druge osobe. Mito može da bude novčana isplata, kao što su gotovina ili ekvivalenti gotovine, nezakonita naknada, prevelika provizija kao i drugi vredni artikli kao što su pokloni, prekomerna putovanja i reprezentacija, ponuda zaposlenja ili bilo koji oblik povlašćenog tretmana.

KLIKNITE OVDE

Za još primera i smernica

Poštujemo zakon

Rad sa klijentima iz državnih organa

Znamo da su pravila za poslovanje sa državnim organima često stroža i komplikovanija od pravila koja uređuju našu prodaju komercijalnim korisnicima. Kada državnim organima nešto prodajemo, kupujemo od njih, pregovaramo ili saradujemo sa njima, moramo strogo da poštujemo ove zahteve. Ako radite na ugovor sa državnim organima ili vršite interakciju sa državnim službenicima, vodite računa da u potpunosti razumete važeća posebna pravna pravila i odredbe ugovora koje važe za taj jedinstven odnos. Ako imate bilo kakva pitanja, obratite se timu za usaglašenost.

A white ADM tanker truck is shown from a side profile. The truck has the ADM logo and the slogan "Unlocking Nature. Enriching Life." on its side. The text "Poštujemo zakon" is overlaid in white on the left side of the truck.

Poštujemo zakon

Borba protiv pranja novca

Posluujemo samo sa licima koja dele našu posvećenost integritetu i poštovanju zakona. Nećemo svesno da posluujemo sa bilo kim ko je povezan za protivzakonitim aktivnostima kao što su mito, prevara, finansiranje terorista ili pranje novca. Kontrole i propisi u vezi sa pranjem novca su osnova borbe protiv terorizma i organizovanog kriminala. Mi poštujemo sve zakone o suzbijanju pranja novca u svakoj zemlji u kojoj posluujemo. Svako od nas je odgovoran da upozna naše klijente i poslovne partnere i da sprovede odgovarajuću detaljnu proveru poslovanja da bismo bili sigurni da ta lica ispunjavaju naša očekivanja.

Resursi

- [Politika o borbi protiv pranja novca](#)

Teme za razmišljanje

Pranje novca se događa kada se novac stečen protivzakonitim aktivnostima kao što su terorizam, trgovina narkoticima ili prevara uvodi u legitimne komercijalne transakcije kako bi se sakrilo poreklo, izbeglo prijavljivanje ili plaćanje poreza.

Ovo su neki od znakova koji mogu da ukazuju na aktivnost pranja novca:

- **Klijent pokušava da navede pogrešne ili anonimne podatke da bi otvorio račun, ili odbija da navede tražene informacije**
- **Plaćanje se vrši ili zahteva u valuti koja nije navedena u ugovoru, ili se šalje zahtev za plaćanje većeg iznosa od onog koji je naveden u ugovoru**
- **Porudžbine, kupovine ili plaćanja koja su neuobičajena ili nisu u skladu sa industrijom ili poslovanjem klijenta**
- **Plaćanja u ime klijenta koje vrši nepoznato ili anonimno lice sa neuobičajenog računa koji nije poslovni račun**
- **Transakcije koje su osmišljene za izbegavanje obaveze prijavljivanja u bilo kojoj jurisdikciji**
- **Neuobičajen šablon transakcija, kao što su kupovine proizvoda na veliko, poklon kartice ili plaćanje u gotovini koje se ponavlja**

Obavestite tim za usaglašenost ako primetite bilo koji od ovih znakova upozorenja.

[KLIKNIITE OVDE](#)

Za još primera i smernica

Poštujemo zakon

Međunarodna trgovina

Proizvode i usluge šaljemo u zemlje širom sveta i moramo da poštujemo sve važeće zakone i propise u vezi sa međunarodnom trgovinom u zemljama u kojima poslujemo.

Ovi zakoni i propisi odnose se na kretanje proizvoda, usluga, informacija ili tehnologija preko međunarodnih granica i tu spadaju:

- **Kontrole uvoza i izvoza**
- **Političke i ekonomske sankcije koje ograničavaju trgovinu sa nekim zemljama, entitetima ili osobama**
- **Zakone protiv bojkota koji zabranjuju učestvovanje u bojkotu druge zemlje koja nije pod sankcijama Sjedinjenih Američkih Država**

Trgovinski propisi su komplikovani i podložni promeni, a njihovo kršenje može da ima velike posledice. Oni uglavnom ne važe samo za direktno poslovanje kompanije ADM, već i za indirektno poslovanje kompanija u našem lancu snabdevanja i distributivnoj mreži. Ako imate pitanja, zatražite savet od tima za usaglašenost trgovine pre nego što preuzmete bilo šta.

Teme za razmišljanje

Ekonomske sankcije su zakoni koje donose vlade i kojima se ograničava međunarodna trgovina. Oni uglavnom ne važe samo za direktno poslovanje kompanije ADM, već i za indirektno poslovanje kompanija u našem lancu snabdevanja i distributivnoj mreži.

Zakoni o zabrani bojkota zabranjuju poštovanje određenih ekonomskih sankcija drugih zemalja. U praksi, zakoni o zabrani bojkota se uglavnom tiču arapskog bojkota Izraela.

Pročitajte politiku kompanije ADM o trgovinskim sankcijama i zabrani bojkota i upoznajte se sa zemljama i teritorijama koje predstavljaju povišen rizik i poštujujte odgovarajuće procedure kada postoje znaci upozorenja.

Resursi

- [Politika o trgovinskim sankcijama i zabrani bojkota](#)

P

Prodajemo proizvod dobavljaču, ali mislim da on to možda preprodaje kompaniji koja zbog ekonomskih sankcija ne može da kupi proizvod direktno od kompanije ADM. Da li to treba da me brine?

O

Da. Ekonomske sankcije uglavnom važe za sva naša indirektna poslovanja. Ako znamo ili bi trebalo da znamo da treća strana ili distributer krši ekonomske sankcije, to može da implicira da je i kompanija ADM uključena. Pročitajte politiku kompanije ADM o trgovinskim sankcijama i zabrani bojkota i obratite se timu za usaglašenost ili pravnoj službi ako imate pitanja ili zabrinutosti u vezi sa nekom određenom situacijom.

[KLIKNITE OVDE](#)

Za još primera i smernica

Poštujemo zakon

Insajderska trgovina

U sklopu obavljanja radnih aktivnosti za Kompaniju, možemo da se susretnemo sa materijalnim insajderskim informacijama o kompaniji ADM ili nekom od njenih poslovnih partnera. Moramo da imamo na umu sledeće:

- **Ne smemo da kupimo ili prodamo akcije kompanije ADM ili bilo koje druge kompanije na osnovu insajderskih informacija**
- **Ne smemo da kažemo ili „otkucamo“ insajderske informacije članu porodice, prijatelju ili bilo kome drugom**
- **Moramo da izbegnemo čak i utisak o kršenju ovih pravila**

Trgovanje na osnovu insajderskih informacija ili savetovanje drugih da to učine nije u skladu sa zakonom i politikom Kompanije i može da ima ozbiljne posledice za uključene pojedince. Ako niste sigurni da li određena informacija može da se smatra materijalnom insajderskom informacijom ili ako imate pitanja o zakonima i propisima koji uređuju trgovanje hartijama od vrednosti, obratite se pravnoj službi pre nego što preduzmete bilo šta.

Teme za razmišljanje

Materijalna insajderska informacija je informacija koja još uvek nije poznata javnosti (insajderska) i koju bi investitor smatrao važnom u trenutku donošenja odluke o kupovini ili prodaje akcija (materijalna). Neki primeri materijalnih insajderskih informacija, između ostalog, uključuju neobjavljene finansijske rezultate, potencijalna spajanja ili akvizicije, nove proizvode ili druge inovacije i promene višeg rukovodstva.

Resursi

- [Politika o insajderskoj trgovini](#)
- [Uredba o politici o poštenom obelodanjivanju](#)

Poštujemo zakon

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- **Moramo da poslujemo sa integritetom i u skladu sa zakonom**
- **Moramo da se nadmećemo pošteno**
- **Moramo da promovišemo transparentnost i da radimo u cilju sprečavanja podmićivanja i korupcije**
- **Moramo da obavljamo detaljnu proveru da bismo upoznali i pratili naše klijente i poslovne partnere**
- **Moramo da poštujemo pravila za saradnju sa klijentima iz državnih organa i prilikom trgovanja hartijama od vrednosti**
- **Moramo da tražimo savet stručnjaka ako imamo pitanja o zakonima koji uređuju naše poslovanje**

Transparentni smo

Sukobi interesa

Uvek moramo da postupamo u najboljem interesu Kompanije i da izbegavamo svaki stvarni ili prividni sukob interesa.

Sukob interesa može da nastane iz bilo koje situacije u kojoj naši lični interesi, uključujući interese članova naše porodice, prijatelja i saradnika, ometaju našu sposobnost da donesemo zdravorazumske, objektivne poslovne odluke u ime Kompanije. Ako mislite da ste možda uključeni u potencijalni sukob interesa, morate da budete transparentni i blagovremeno prijavite situaciju nadređenom i timu za usaglašenost korišćenjem [alata za prijavljivanje](#). Većina konflikata sukoba može da se izbegne ili reši lako ako se blagovremeno i adekvatno prijavi.

Resursi

- [Politika o sukobu interesa](#)
- [Centar sa resursima za sukob interesa](#)
- [Alat za prijavljivanje sukoba interesa](#)
- [Politika o zabrani spekulacije](#)
- [Obrazac zahteva za prijem i nagrađivanje državnih službenika](#)

Poslovni pokloni i reprezentacija

Poslovni pokloni i reprezentacija mogu da se koriste kao način ojačavanja poslovnih odnosa, ali moramo da budemo oprezni da bismo zadržali nezavisnost i objektivnost u postupanju i nikada ne smemo da koristimo poklone ili reprezentaciju u zamenu za uslugu ili u cilju neprimerenog uticaja na poslovne odluke. Pokloni i reprezentacija koji su uopšteno prihvatljivi su:

- Skromne vrednosti i ne stvaraju, niti deluju da stvaraju, sukob interesa
- Daju se i prihvataju otvoreno i transparentno
- Ne dešavaju se često i u skladu su sa dobrim poslovnim praksama
- Nisu traženi
- Ne radi se o gotovini, poklon kartici ili drugom ekvivalentu gotovine
- Nije u pitanju popust od dobavljača ili poslovnog partnera koji nije dostupan opštoj populaciji
- Ne nude se ili prihvataju prilikom aktivnih pregovora
- Nisu protivzakoniti ili u suprotnosti sa politikom Kompanije za bilo koju stranu

Za interakcije sa državnim službenicima važe posebna pravila. Morate da dobijete odobrenje tima za usaglašenost korišćenjem [obrasca zahteva za poklone i prijem državnih službenika](#) pre nego što date poklon, organizujete obrok ili reprezentaciju bilo koje vrednosti za državnog službenika.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da postupamo u najboljem interesu Kompanije i da izbegavamo situacije koje mogu da stvore sukob interesa
- Poklone i reprezentaciju moramo da koristimo odgovorno
- Moramo da budemo transparentni i da blagovremeno prijavimo potencijalne sukobe interesa

Teme za razmišljanje

Principi izbegavanja sukoba interesa:

- Nemojte da koristite svoj uticaj u kompaniji ADM da biste za sebe ili druge pribavili korist na način koji je u konkurenciji sa kompanijom ADM ili koji može da se protumači kao neprikladan, kao što je lično spekulisanje poljoprivrednom robom koju obrađuje kompanija ADM
- Nemojte da radite za kompaniju koja je konkurencija kompanije ADM
- Razumite i poštujujte zahteve za prijavljivanje pre ulaganja u kompaniju koja je konkurencija kompanije ADM ili posluje sa njom
- Nemojte da donosite odluke u vezi sa izborom ili ocenom dobavljača ako je uključen član porodice ili neko sa kim imate blizak lični odnos
- Nemojte da razmenjujete poklone ili reprezentaciju sa dobavljačima ili klijentima ako to može da utiče na vaše poslovno rasuđivanje ili da na drugi način stvori sukob interesa
- Nemojte da budete nadređeni ili da donosite poslovne odluke koje se tiču člana porodice ili nekoga sa kim imate blizak lični odnos
- Pribavite odobrenje tima za usaglašenost pre nego što prihvatite radno mesto službenika ili direktora u nekoj drugoj kompaniji ili upravnom odboru neprofitne organizacije
- Postarajte se da bilo koji drugi posao ili spoljašnja poslovna aktivnost ne utiče na vašu sposobnost da obavljate svoj posao u kompaniji ADM
- Nemojte da koristite informacije, imovinu ili resurse kompanije ADM za svoju ličnu korist ili neprikladnu korist drugih

Imajte na umu da neki od ovih principa takođe važe i za naše porodice i one sa kojima imamo blizak lični odnos. Sukob interesa se nekada teško uočava i može da se dogodi u bilo kom trenutku. Ako se desi da niste sigurni u vezi sa nekom situacijom, razgovarajte sa menadžerom, predstavnikom ljudskih resursa ili timom za usaglašenost.

Preuzimamo odgovornost

Čuvanje sredstava kompanije

Svako od nas ima odgovornost da imovinu Kompanije koristi efikasno u poslovne svrhe, a ne zarad svoje lične koristi. Moramo da preuzmемо odgovornost da zaštitimo tu imovinu od gubitka, oštećenja, krađe, prekomernog trošenja ili zloupotrebe. To se odnosi na našu fizičku i finansijsku imovinu kao što je oprema, potrošni materijal, objekti, IT sistemi i novčana sredstva, kao i na poverljive i zaštićene informacije.

Naše **poverljive i zaštićene informacije** su ono što nas izdvaja u odnosu na konkurenciju i predstavljaju jednu od naših najvažnijih imovina. Te informacije uključuju intelektualnu svojinu (autorska prava, patente, poslovne tajne), finansijske podatke, cene, marketinške strategije, troškove, informacije o proizvodima i recepte, tehničke podatke i znanje, procese, opremu i raspored i konstrukciju mašina, lične podatke zaposlenih, klijenata i dobavljača, pravne dokumente i ugovore i druge informacije i materijale koji nisu javno dostupni. Nikako ne smemo da delimo poverljive informacije sa osobama izvan Kompanije jer bi to moglo da nas stavi u lošiju poziciju u odnosu na konkurenciju, moglo bi da naškodi našoj reputaciji ili da utiče na naše finansijske rezultate.

Posebne mere bezbednosne mere moraju da se preduzmu za **sprečavanje neovlašćenog pristupa informacijama** koje se nalaze na našim računarskim sistemima, prenosnim elektronskim uređajima, laptopovima, mobilnim telefonima i drugoj tehnologiji.

Resursi

- [Politika o prihvatljivoj upotrebi](#)
- [Politika o privatnosti podataka](#)

Teme za razmišljanje

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da postupamo kao vlasnici, da se prema imovini Kompanije ophodimo pažljivo, da je štitimo od bacanja, oštećenja, zloupotrebe ili krađe
- Moramo da koristimo dobro rasuđivanje i da ograničimo lično korišćenje računara i telefona kako to ne bi ometalo naše poslovne obaveze, i nikako ne smemo da ih koristimo za nešto uvredljivo, protivzakonito ili nešto što predstavlja kršenje politike Kompanije
- Sve poverljive informacije moramo pravilno da čuvamo na bezbednom i sigurnom, moramo da ih koristimo samo za poslovne potrebe i smemo da ih delimo samo sa onima koji imaju poslovnu potrebu da ih znaju
- Moramo da poštujemo prava poverljivosti i intelektualne svojine poslovnih partnera koji nam poveravaju svoje informacije
- Moramo fizički da osiguramo laptopove, da koristimo jake i poverljive lozinke, da preduzmemo odgovarajuće mere opreza kada pristupamo internetu, smemo da instaliramo samo odobren softver i moramo da budemo oprezni zbog „phishing“ prevara ili drugih potencijalnih IT napada

P Kako da znam da li su informacije sa kojima radim poverljive?

O Informacije se uglavnom imaju jednu od sledećih klasifikacija: interno, poverljivo ili ograničena upotreba. Ako nije, postavite sebi sledeća pitanja:

- Da li su ove informacije poznate izvan Kompanije?
- Da li je to naše vlasništvo ili vlasništvo naših klijenata, dobavljača ili poslovnih partnera?
- Da li za njih važi ugovor o poverljivosti?
- Ako bi drugi imali te informacije, da li bi Kompanija, ili neka osoba, bila u lošijoj poziciji i da li bi joj to naškodilo?

Ako je odgovor na bilo koje od ovih pitanja „da“, trebalo bi da posmatrate te informacije kao poverljive i da ih adekvatno zaštitite. Ne zaboravite, naša odgovornost da štitimo poverljive informacije nastavlja da važi i nakon što napustimo Kompaniju.

Komuniciramo jasno i obazrivo

Interna i eksterna komunikacija / društveni mediji

Timski rad primenjujemo putem efikasne komunikacije i saradnje sa kolegama, klijentima i dobavljačima širom sveta. To činimo svakog dana putem imejla, tekstualnih poruka, trenutnih poruka i drugih načina. Važno je da uvek pažljivo biramo reči, da komuniciramo na način koji je profesionalan, zasnovan na činjenicama i poštovanju.

Društveni mediji i veb-lokacije za umrežavanje promenili su način na koji mnogi od nas dele informacije i stvorili su nove prilike za komunikaciju i saradnju. Oni mogu da se koriste za zastupanje stavova naše Kompanije i unapređenje naše reputacije, ali takođe potencijalno mogu da nanesu štetu našoj Kompaniji, našim poslovnim partnerima i našim kolegama, zato moramo da ih koristimo oprezno.

Od članova medija, finansijske zajednice ili drugih eksternih lica možemo da dobijemo zahtev za informacije o Kompaniji. Da bismo osigurali da će Kompanija našoj publici biti predstavljena dosledno i tačno, naš tim za eksternu komunikaciju mora da odobri takvu komunikaciju sa licima izvan kompanije.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- Moramo da komuniciramo na način koji odiše poštovanjem i kojim se ne krši Kodeks ili politika Kompanije
- Moramo da štitimo poverljive informacije naših kolega, Kompanije i poslovnih partnera
- Pre nego što odgovorimo na zahtev za informacije koji šalju lica izvan kompanije, moramo da se obratimo timu za eksterne komunikacije i zatražimo smernice
- Moramo da imamo na umu da elektronska komunikacija pravi evidencije koje su trajne i mogu da se preuzmu, što može da utiče na reputaciju naših kolega i naše Kompanije

Resursi

- [Politika o eksternoj komunikaciji](#)
- [Politika o društvenim medijima](#)
- [Politika o oglašavanju i promociji](#)

Teme za razmišljanje

P Javila mi se jedna produkcijska kompanija u vezi sa dokumentarcem koji snimaju. Producent mi je rekao da je dobio odobrenje tima za eksterne komunikacije da razgovara sa mnom. Da li treba da razgovaram sa njim?

O Ne. Ako je tim za eksterne komunikacije nekom medijumu dozvolio priliku koja uključuje vašu saradnju, dobili biste obaveštenje od tima i oni bi radili direktno sa vama. Trebalo bi da uzmete kontakt podatke producenta i da obavestite tim za eksterne komunikacije o razgovoru koji ste imali.

P Ja sam član upravnog odbora trgovinskog udruženja i od mene je zatraženo da ispred udruženja održim prezentaciju. Da li mi je za držanje te prezentacije potrebno odobrenje tima za eksterne komunikacije?

O Da. Ako se od vas traži da održite javnu prezentaciju u ime trgovinskog udruženja, morate da dobijete odobrenje tima za eksterne komunikacije pre nego što prihvatite tu ponudu i tim za eksterne komunikacije mora unapred da proveri vašu prezentaciju.

Za još primera i smernica

[KLIKNI TE OVDE](#)

Primenjujemo timski rad

Rad sa trećim licima

Isto kao što u okviru naše Kompanije primenjujemo timski rad da bismo osigurali zajednički uspeh, znamo i da su jaki i zdravi odnosi sa našim dobavljačima i poslovnim partnerima veoma važni za naš uspeh. Od naših dobavljača i poslovnih partnera očekujemo da dele našu posvećenost poslovanju na pošten i etički način, u skladu sa svim važećim zakonima, propisima i našim očekivanjima od dobavljača. Mi vršimo inicijalnu proveru potencijalnih poslovnih partnera i možemo da izvršimo dodatnu detaljnu proveru poslovanja i praćenje aktivnosti za različite potrebe, uključujući usaglašenost sa borbom protiv korupcije.

Resursi

- [Očekivanja od dobavljača](#)
- [Procedura za upravljanje slučajem kada dobavljač ne poštuje očekivanja](#)

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- **Naše dobavljače moramo da biramo na osnovu objektivnih poslovnih kriterijuma kao što su kvalitet, usluga i cena, ali bez sukoba interesa**
- **Prema našim partnerima moramo da se ophodimo pošteno, nikako ne smemo da učestvujemo u nepoštenim praksama kao što su manipulacija, pogrešno predstavljanje ili prikrivanje činjenica ili zloupotreba poverljivih informacija**
- **Našim dobavljačima i poslovnim partnerima sa kojima saradujemo moramo jasno da saopštimo naša očekivanja od dobavljača**
- **Moramo da iznesemo sumnju ako mislimo da dobavljač ili poslovni partner ne ispunjava naša očekivanja**

[KLIKNITE OVDE](#)

Za još primera i smernica

Teme za razmišljanje

Od naših dobavljača očekujemo da:

- ✓ Poštuju sve važeće zakone i propise, uključujući one koji se odnose na suzbijanje korupcije, suzbijanje pranja novca, finansiranje terorizma i trgovinske sankcije
- ✓ Vode tačne knjige, evidencije i račune u vezi sa našim poslovanjem
- ✓ Izbegavaju sukobe interesa i da poštuju naše smernice za poklone, obroke i reprezentaciju
- ✓ Podržavaju ljudska prava i da promovišu ekološku odgovornost
- ✓ Čuvaju naše poverljive informacije, uključujući lične i zaštićene podatke
- ✓ Pružaju proizvode i usluge koje su bezbedne, ispunjavaju dogovorene specifikacije i koje su u skladu sa svim važećim zakonima i propisima

Pozitivan uticaj u globalnoj zajednici

Brinemo o drugima

Čuvamo životnu sredinu

Dobri smo građani

Brinemo o drugima

Ljudska prava

Naša svrha je da otključamo snagu prirode da bismo obogatili kvalitet života. Time se obavezujemo da ćemo štiti i poštovati ljudska prava naših kolega, osoba u našem lancu vrednosti i u zajednicama u kojima poslujemo. Očekujemo da i naši poslovni partneri dele istu posvećenost kroz usvajanje sličnih politika.

Resursi

- [Politika o ljudskim pravima](#)
- [Očekivanja od dobavljača](#)
- [Procedura za upravljanje slučajem kada dobavljač ne poštuje očekivanja](#)

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- **Moramo da promovišemo bezbedno i zdravo radno mesto koje odiše poštovanjem i na kom nema diskriminacije i uznemiravanja**
- **Moramo da poštujemo sve važeće zakone o zaradi i radnom vremenu kao i druge zakone o radu**
- **Moramo da poštujemo pravo zaposlenih da se pridruže, oforme ili da se ne pridruže sindikatu bez straha od odmazde, zastrašivanje ili uznemiravanje**
- **Moramo da zabranimo rad dece i sve oblike modernog ropstva, uključujući prinudni rad, obavezujući rad, ugovoren rad i trgovinu ljudima**

Teme za razmišljanje

P Nakon posete postrojenju jednog od naših dobavljača, sumnjam da dobavljač možda zapošljava maloletna lica. Šta bi trebalo da uradim?

O Od naših dobavljača očekujemo da poštuju zakon i našu posvećenost ljudskim pravima, uključujući zabranu rada dece. Trebalo bi da prijavite zabrinutost menadžeru ili timu za usaglašenost da bi slučaj bio pravilno istražen i da bi bile primenjene adekvatne korektivne mere, ako je potrebno.

Za još primera i smernica

[KLIKNIITE OVDE](#)

Čuvamo životnu sredinu

Ekološka održivost

Znamo da je stanje naše životne sredine i prirodnih resursa ključno za našu budućnost i da će naša posvećenost održivim praksama za rezultat imati jaču kompaniju i bolji svet. To što smo snalažljivi znači da pronalazimo rešenja na pravi način tako što razumemo uticaj našeg poslovanja na životnu sredinu i radimo zajedno na ublažavanju ekoloških rizika i vodimo računa da poslujemo na održiv način.

Resursi

- [Politika za zaštitu šuma, biodiverziteta i zajednica](#)
- [Očekivanja od dobavljača](#)
- [Procedura za upravljanje slučajem kada dobavljač ne poštuje očekivanja](#)
- [Posvećenost održivosti](#)

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- **Moramo da poštujemo sve važeće ekološke zakone, propise i politike Kompanije**
- **Moramo da tražimo načine da kontinuirano povećavamo naš trud**
- **Moramo da podstičemo ekološki održivo ponašanje naših klijenata, dobavljača i drugih poslovnih partnera**
- **Moramo da održavamo našu opremu da bismo sprečili prosipanje i ispuštanje**

Teme za
razmišljanje

„Kompanija ADM krči put primenom dobrih poslovnih praksi, naprednih rešenja i pažljivim merama koje pozitivno utiču na životnu sredinu.“

P Primetio sam da kolega antidatumira inspekcije i očitavanja diferencijalnog pritiska koja su obavezna prema našoj dozvoli za zagađenje vazduha. Mislim da nikada nismo bili izvan ograničenja dozvole, ali mislim da antidatumiranje nije ispravno. Šta bi trebalo da uradim?

O Tačne evidencije su ključni deo naših programa usaglašenosti. Trebalo bi da intervenišete u slučaju tog kolege. Trebalo bi da razgovarate sa svojim nadređenim. Bolje je da se otkriju i isprave pravi razlozi za neizvršenu inspekciju nego da se evidencije lažno predstavljaju. Loše upravljanje ili lažno predstavljanje evidencija može da podleže disciplinskim merama koje mogu da obuhvate i prekid radnog odnosa.

Za još primera i smernica

[KLIKNIŠTE OVDE](#)

Dobri smo građani

Dobrotvorne/političke aktivnosti

Trudimo se da podržimo i ojačamo zajednice u kojima naše kolege rade, žive i posluju, tako što finansiramo inicijative i organizacije koje pospešuju svrsishodan društveni, ekonomski i ekološki napredak. To činimo kroz program ADM Cares, našeg programa korporativnog društvenog ulaganja koji koordiniše dobrotvornim priložima, prilikama za volontiranje i partnerstvima sa organizacijama koje dele našu misiju usmerenu na održivost, borbu protiv gladi i obrazovanje.

Naša Kompanija može da učestvuje u političkom procesu ili da donira prilog političkim kandidatima ili kampanjama samo ako je to dozvoljeno zakonom i uz prethodno pismeno odobrenje izvršnog direktora i službe za odnose sa državnim organima.

Pored aktivnosti koje sponzoriše Kompanija, kolege mogu i lično da učestvuju u dobrotvornim ili političkim aktivnostima. Ako se odlučimo na to, moramo to da radimo u slobodno vreme, korišćenjem sopstvenih sredstava i da jasno naglasimo da postupamo kao pojedinac i da ne predstavljamo Kompaniju. Ne smemo da koristimo sredstva Kompanije uključujući novčana sredstva, vreme, imovinu, opremu ili zaposlene za učestvovanje u ličnim aktivnostima. Ne smemo da vršimo pritisak ili pokušavamo da utičemo na naše kolege da podrže bilo kog kandidata ili političku ideju, ili da daju lični doprinos.

Da bismo ostvarili pozitivan uticaj:

- **Moramo da unapredimo dobrobit zajednica u kojima poslujemo kroz pružanje podrške i učestvovanje u aktivnostima koje organizuje program ADM Cares**

Resursi

- [Politika o priložima za program ADM Cares](#)

Teme za razmišljanje

P Menadžer me je zamolio da dam lični prilog dobrotvornoj organizaciji gde je on u upravnom odboru. Brine me da bi menadžer mogao da se naljuti ako ne pristanem da dam prilog. Šta bi trebalo da uradim?

O Lični dobrotvorni i politički prilozima su odluka koju donosi svaki pojedinac za sebe. Niko ne bi trebalo da pritiska druge da daju prilog ili da na neki drugi način daju podršku. Trebalo bi da se obratite predstavniku ljudskih resursa ako niste sigurni kako da rešite to sa svojim menadžerom.

P Radim na lokalnoj političkoj kampanji. Da li je u redu da svojim kolegama i drugim osobama pošaljem informacije o kandidatu sa laptopa i imejl adrese Kompanije?

O Ne. Iako vas podstičemo da nađete način da se uključite u svoju zajednicu, nije prikladno da koristite imejl adresu Kompanije ili resurse Kompanije za svoje lične političke aktivnosti, niti je prikladno da od kolega tražite prilog. Ako odlučimo da lično učestvujemo u političkoj aktivnosti, to moramo da radimo u slobodno vreme, korišćenjem sopstvenih sredstava i da jasno naglasimo da ne predstavljamo Kompaniju.

Za još primera i smernica

[KLIKNITE OVDE](#)

Korisni resursi

Pravilnici

Dodatni resursi

liniji za pomoć kompanije ADM

Ključni kontakti

Administracija

Politike

- Politika o prihvatljivoj upotrebi
- Politika o priložima za program ADM Cares
- Politika o oglašavanju i promociji
- Politika o suzbijanju korupcije
- Politika o zabrani uznemiravanja
- Borba protiv pranja novca
- Politika o suzbijanju monopola i zaštiti konkurencije
- Politika o sukobu interesa
- Politika o privatnosti podataka
- Politika o životnoj sredini, zdravlju i bezbednosti
- Politika o eksternoj komunikaciji
- Politika o bezbednosti i kvalitetu hrane
- Politika o ljudskim pravima
- Politika o insajderskoj trgovini
- Politika o standardima ključnim za život
- Politika o zabrani spekulacije
- Politika za zaštitu šuma, biodiverziteta i zajednica
- Sistem za upravljanje kvalitetom i bezbednošću hrane
- Politika o upravljanju evidencijom
- Uredba o politici o poštenom otkrivanju
- Politika o društvenim medijima
- Očekivanja od dobavljača
- Usaglašenost sa trgovinskim sankcijama i propisima protiv bojkota
- Politika o pretnjama i nasilju na radnom mestu

Dodatni resursi

Pored politika za koje su navedeni linkovi u čitavom Kodeksu, dodatne politike Kompanije dostupne su u okviru [centra politika](#) na portalu ADM Inside.

- Centar resursa za suzbijanje korupcije
- Alat za prijavljivanje sukoba interesa
- Centar sa resursima za sukob interesa
- Najčešća pitanja
- Obrazac za prijem i nagrađivanje državnih službenika
- Kvalitet u kompaniji ADM

Linija za pomoć kompanije ADM

Liniju za pomoć kompanije ADM vodi spoljni dobavljač usluga i ona može da se koristi za postavljanje pitanja ili iznošenje zabrinutosti, poverljivo i anonimno.

Liniji za pomoć kompanije ADM možete da pristupite putem interneta www.theadmwayhelpline.com ili putem telefona:

Liniji za pomoć kompanije ADM takođe možete da pristupite putem mobilnog telefona ako skenirate QR kôd da biste prijavili zabrinutost ili postavili pitanje.

Ključni kontakti

Ako imate neko pitanje o sadržaju ovog Kodeksa ili ako želite da prijavite zabrinutost, obratite se timu za usaglašenost:

Putem imejla

compliance@adm.com

Putem pošte

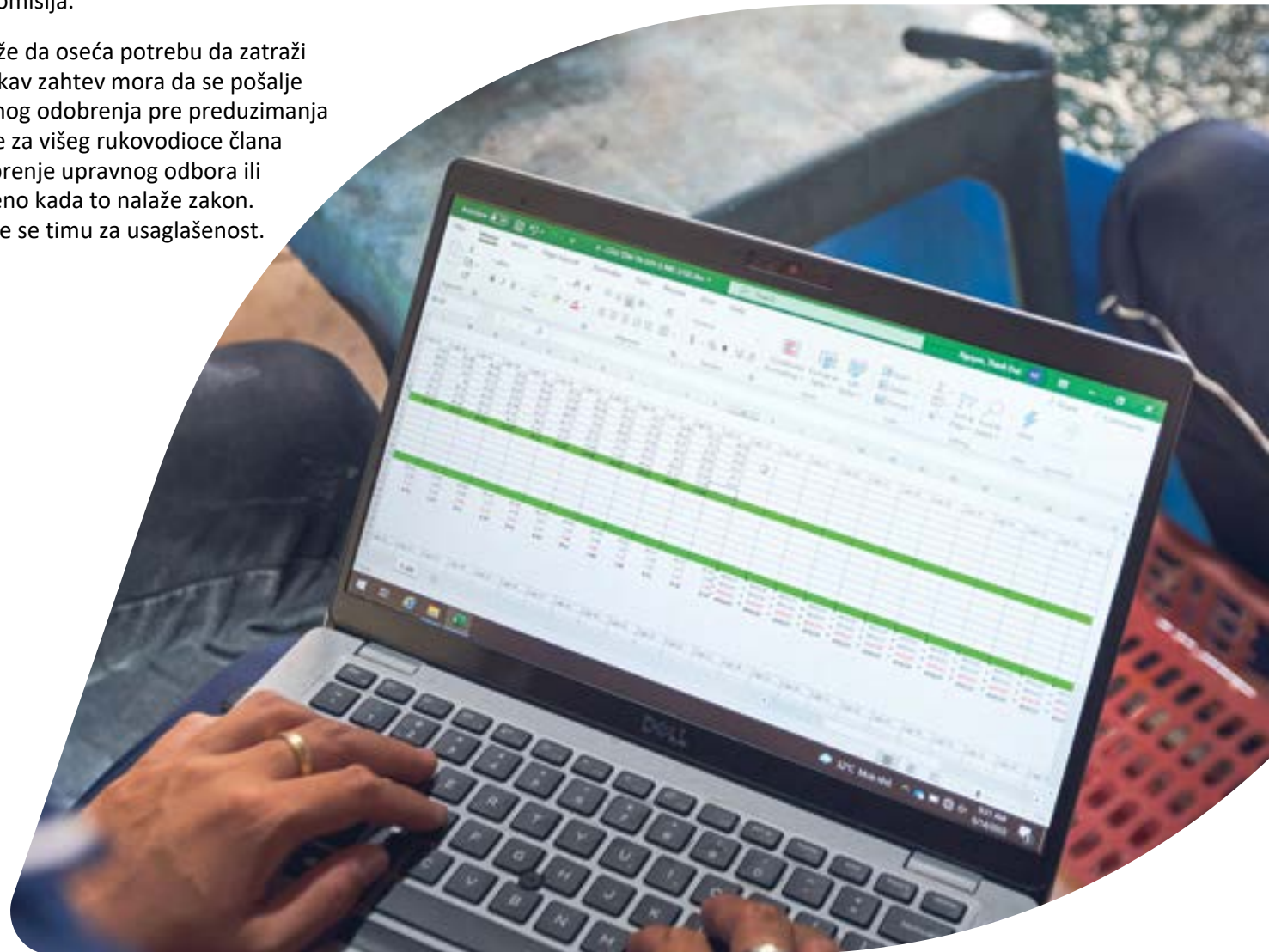
timu za usaglašenost
Archer Daniels Midland Company
PO Box 1470
Decatur, IL 62526
USA

Administracija

Naša Kompanija povremeno može da izmeni Kodeks ponašanja u skladu sa promenama zakona, propisa i politika Kompanije. Amandmane Kodeksa odobriće Upravni odbor ili odgovarajuća komisija.

U veoma retkim slučajevima zaposleni može da oseća potrebu da zatraži izuzeće nekog dela Kodeksa ponašanja. Takav zahtev mora da se pošalje direktoru tima za usaglašenost radi pismenog odobrenja pre preduzimanja mere koja se traži u zahtevu. Svako izuzeće za višeg rukovodioca člana upravnog odbora zahteva prethodno odobrenje upravnog odbora ili odgovarajuće komisije i biće javno objavljeno kada to nalaže zakon. Ako imate pitanja o ovom procesu, obratite se timu za usaglašenost.

Indeks

Bezbednost.....	str. 12, 13, 20, 21	Oglašavanje i promocije		Stručna ili poslovna udruženja	
Bezbednost hrane	str. 20, 21	• Pošteno nadmetanje i pošteno postupanje	str. 25, 26	• Sukobi interesa.....	str. 39
Bojkoti	str. 32, 33	• Interne i eksterne komunikacije.....	str. 42, 43	• Pošteno nadmetanje i pošteno postupanje	str. 25
Diskriminacija	str. 16, 17, 48	Otkucavanje	str. 34, 35	• Interne i eksterne komunikacije.....	str. 42, 43, 44
Dobavljači i nezavisni poslovni partneri	str. 6, 25, 33, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 50	Plaćanje radi ubrzanja procesa.....	str. 27	Sukobi interesa	
Dobrotvorne donacije	str. 52, 53	Podmičivanje i korupcija		• Sukobi interesa.....	str. 37, 38, 39, 45, 46
Društveni mediji	str. 42, 43	• Borba protiv korupcije.....	str. 27, 28, 36, 45	• Pokloni i reprezentacija.....	str. 38
Državni službenik		• Pokloni i reprezentacija.....	str. 38	Suzbijanje monopola	str. 25, 26
• Borba protiv korupcije.....	str. 27, 28, 45	• Saradnja sa klijentima iz državnih organa	str. 29	Trgovina robom.....	str. 34, 37, 39
• Pokloni i reprezentacija.....	str. 38	Pokloni i reprezentacija		Trgovinske ili ekonomske sankcije	str. 32, 33, 46
• Saradnja sa klijentima iz državnih organa	str. 29	• Sukobi interesa	str. 38	Ulaganja.....	str. 34, 35, 37, 39
Ekološka održivost.....	str. 50, 51	• Borba protiv korupcije.....	str. 27, 45, 46	Upravljanje evidencijama	str. 22, 23, 43
Informaciona bezbednost	str. 18, 40, 41, 43, 46	Političke aktivnosti / lobiranje.....	str. 52, 53	Uređaji kompanije.....	str. 39, 40, 41
Insajderska trgovina	str. 34, 35	Politički prilozi	str. 53	Uznemiravanje	str. 16, 17, 48
Insajderske informacije	str. 34, 35	Poverljive informacije		Volontiranje.....	str. 52, 53
Intelektualna svojina	str. 40, 41	• Pošteno nadmetanje	str. 25, 26	Zakoni o uvozu i izvozu.....	str. 32, 33, 46
Istrage.....	str. 7, 10, 22	• Privatnost i zaštita podataka	str. 18	Zaštita podataka.....	str. 18, 40, 46
Iznošenje sumnje		• Interne i eksterne komunikacije.....	str. 42, 43	• Čuvanje sredstava kompanije	str. 40
• Naša odgovornost	str. 7	• Čuvanje sredstava kompanije	str. 40, 41	Zdravlje.....	str. 12, 13, 48
• Iznošenje sumnje.....	str. 3, 6, 7, 9, 10	• Rad sa trećim stranama.....	str. 45, 46		
Konkurencija.....	str. 25, 26	Pošteno postupanje	str. 25, 26, 45		
Korišćenje imovine kompanije	str. 39, 40, 41	Pranje novca.....	str. 30, 31, 46		
Kvalitet		Prevara	str. 22, 30, 31		
• Pošteno postupanje	str. 25, 26, 45	Privatnost	str. 18, 40, 46		
• Kvalitet i bezbednost proizvoda	str. 20, 21	Rad dece	str. 48, 49		
Lične informacije.....	str. 18, 40, 46	Različitost, jednakost i inkluzija.....	str. 5, 7, 14, 15		
Ljudska prava.....	str. 46, 48, 49	Računovodstvene evidencije			
Nasilje na radnom mestu	str. 12, 13	• Knjige i evidencije / interne kontrole	str. 22, 23		
Odmazda	str. 3, 7, 10	Sankcije	str. 32, 33, 46		
		Spekulacija.....	str. 34, 37, 39		

[ADM.com](https://www.adm.com)